

1510061879
Sysmän kunta

POHJOIS-SYSMÄN RANTAYLEISKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS 2021
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

20.9.2021

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelystä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan päivittää kaavatyön edetessä.

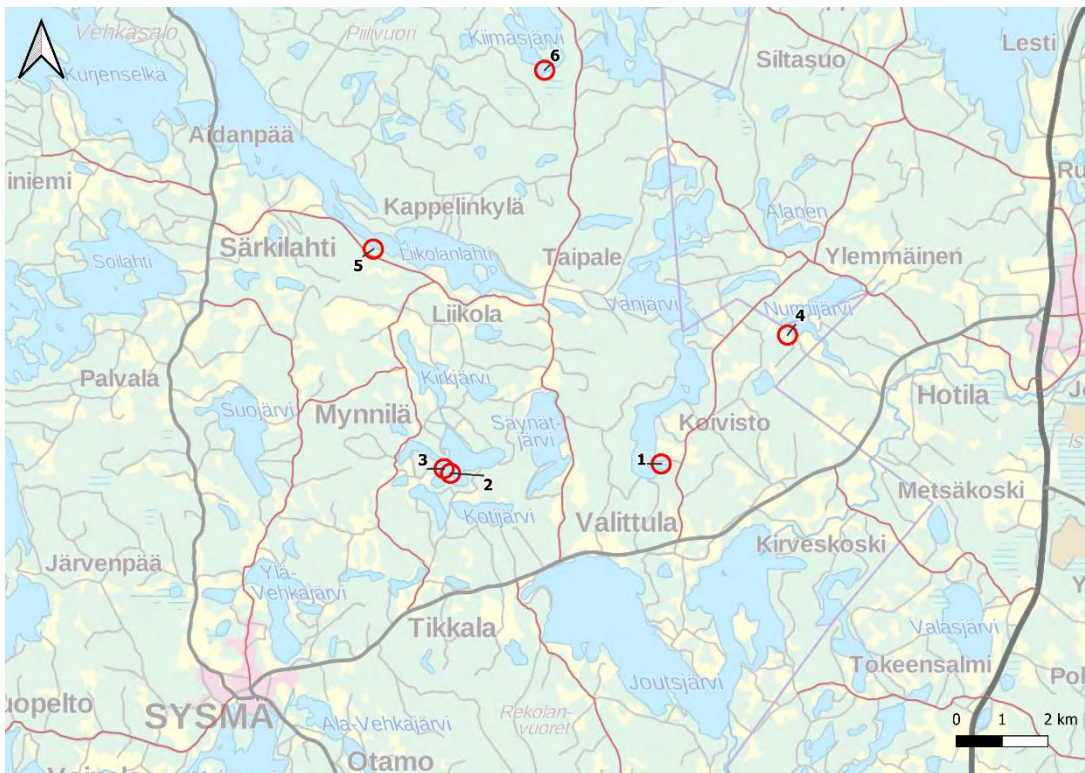
2. Kaavamuutoksen tarkoitus ja tavoitteet

Kaavamuutoksella muutetaan Pohjois-Sysmän rantayleiskaavaa. Muutoksen tarkoituksena on saattaa kaavat muutosalueiden osalta vastaamaan nykyistä rakentamistilannetta sekä maanomistajien toiveita rakennuspaikkojen sijoittelusta.

3. Suunnittelualueet

Suunnittelualue koostuu viidestä erillisestä muutoskohteesta. Suunnittelukohteet on kuvattu seuraavissa kappaleissa.

1. Niemelä
2. Pirttiniemi
3. Koivuniemi
4. Rantala
5. Ketola
6. Hyväniemi

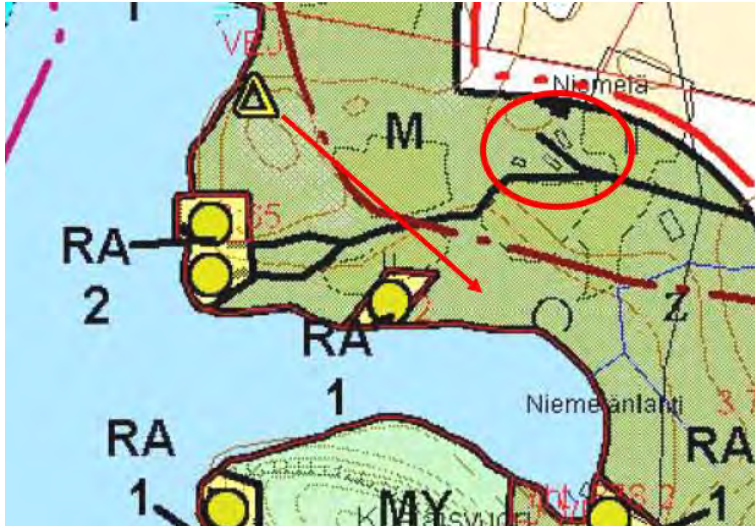

Kuva 1. Kaavamuutoskohteiden sijainti.

MUUTOSKOHDE 1, NIEMELÄ

Tila: Niemelä 781-421-3-73 (Vanjärvi) ja 781-421-3-72.

Muutoksen tavoitteena on siirtää rakentamaton rantsaunan rakennuspaikka saman tilan sisällä noin 280 metriä kaakkoon Niemelänlahden rannalle. Samassa yhteydessä tutkitaan, onko vanhalle tilakeskukselle syytä osoittaa AP- tai AM-merkintä. Niemelän tilakeskus jää Koiviston kulttuurimaisemarajauksen sisäpuolelle.

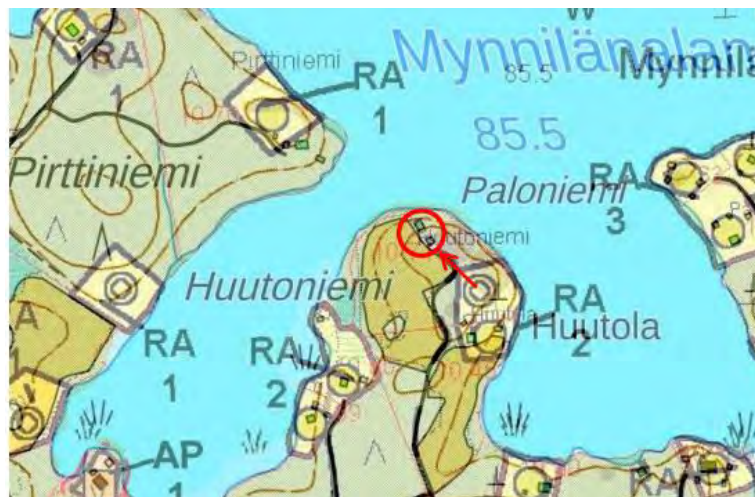

Kuva 2. Niemelän muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin ympyröin ja nuolin sekä siirrettävä sauna osoitettuna kirkaana keltaisena kolmiosisymbolina.

MUUTOSKOHDE 2, PIRTTINIEMI

Tila: Pirttiniemi 781-401-10-71 (Mynnilänalanen)

Muutoksen tavoitteena on siirtää rakentamaton lomarakennuspaikka Huutoniemen itäosassa noin 70 metriä luoteeseen, niemenkärkeen, minne on jo rakentunut rantsauna ja vaja M-alueelle.

Kuva 3. Pirttiniemi muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin ympyröin ja nuolin.

MUUTOSKOHDE 3, KOIVUNIEMI

Tila: Koivuniemi 781-401-10-70 (Mynnilänalanen)

Muutoksen tavoitteena on siirtää Koivuniemen tilalle osoitettua lomarakennuspaikkaa noin 50 m kaakkoon, kohtaan, johon rakennukset ovat todellisuudessa rakentuneet.

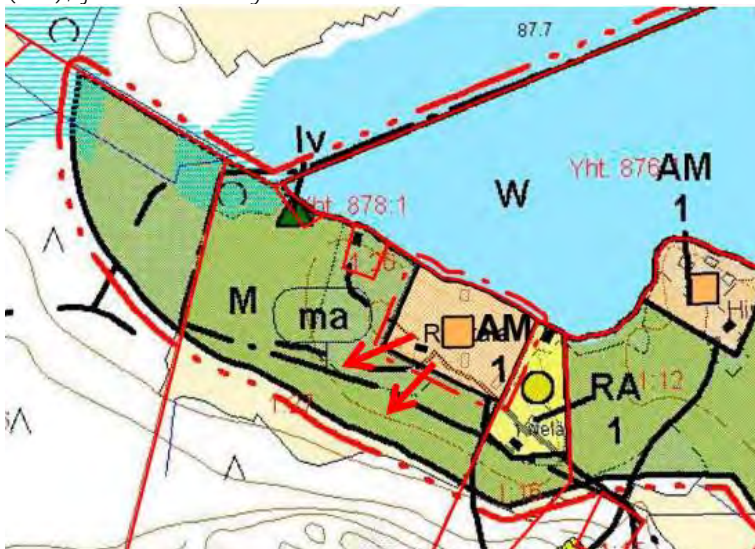

Kuva 4. Koivulan muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin ympyröin ja nuolin.

MUUTOSKOHDE 4, RANTALA

Tila: Rantala 781-404-1-27 (Nurmijärvi)

Muutoksen tavoitteena on Rantalan tilan AM-alueen laajennus siten, että AM-alue ulottuu kesäkuussa 2021 luvan saaneen pihatorakennuksen alueelle sekä mahdollistaen myös mahdolliset muut tulevaisuuden rakennustarpeet. Alueelle on laadittu yleiskaavamuuos vuonna 2018, jolloin Rantala -tila muutettiin AP- merkinnästä AM -merkinnäksi. Tuolloin maanomistaja ei vielä osannut varautua rakennuspaikan laajentamiseen. Alue sisältyy kokonaisuudessaan laajempaan maisema-alueerajaukseen (ma), joka kattaa myös vesialueen.

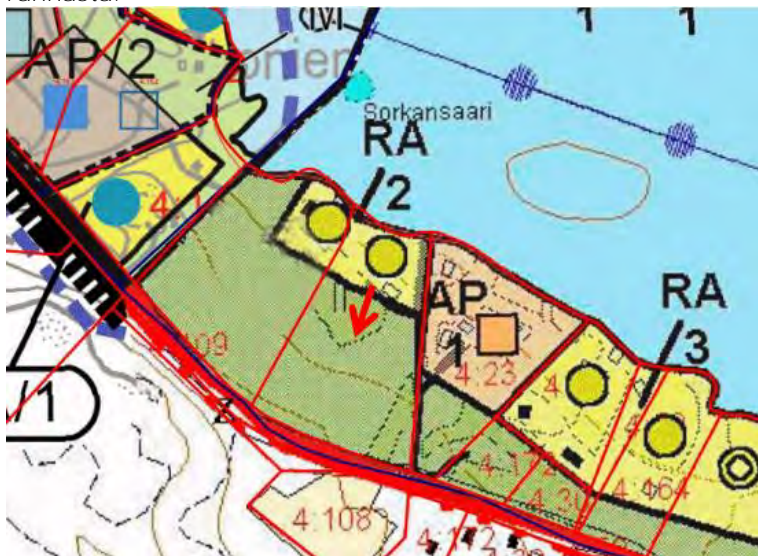

Kuva 5. Rantalan muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin nuolin. Kaavakartassa näkyvä maisema-alueen rajaus (ma) on vesistön puoleisella alueella, jolloin koko kaavamuuosalue on maisema-alueella.

MUUTOSKOHDE 5, KETOLA

Tila: Ketola 781-407-4-178 (Liikolanlahti, Päijänne)

Muutoksen tavoitteena on laajentaa RA-aluetta taustamaastoon päin samaan linjaan itäpuolisten tonttien kanssa. Tilalle on tarkoitus rakentaa uusi loma-asunto nykyiselle M-alueelle, kauemmas rannasta.

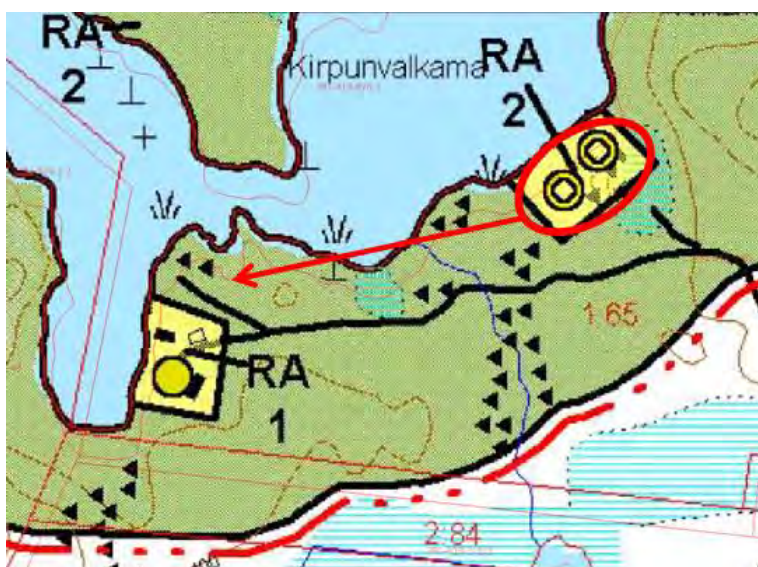

Kuva 6. Ketolan muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin nuolin.

MUUTOSKOHDE 6, HYVÄNIEMI

Tila: 781-419-1-65 (Kirpunvalkama, Kiimasjärvi)

Tilalle osoitetut kaksi uutta rakennuspaikkaa ovat rakentuneet eri sijainnille kuin kaavassa on osoitettu. Rakennuspaikat siirretään toteutuneen mukaisesti.

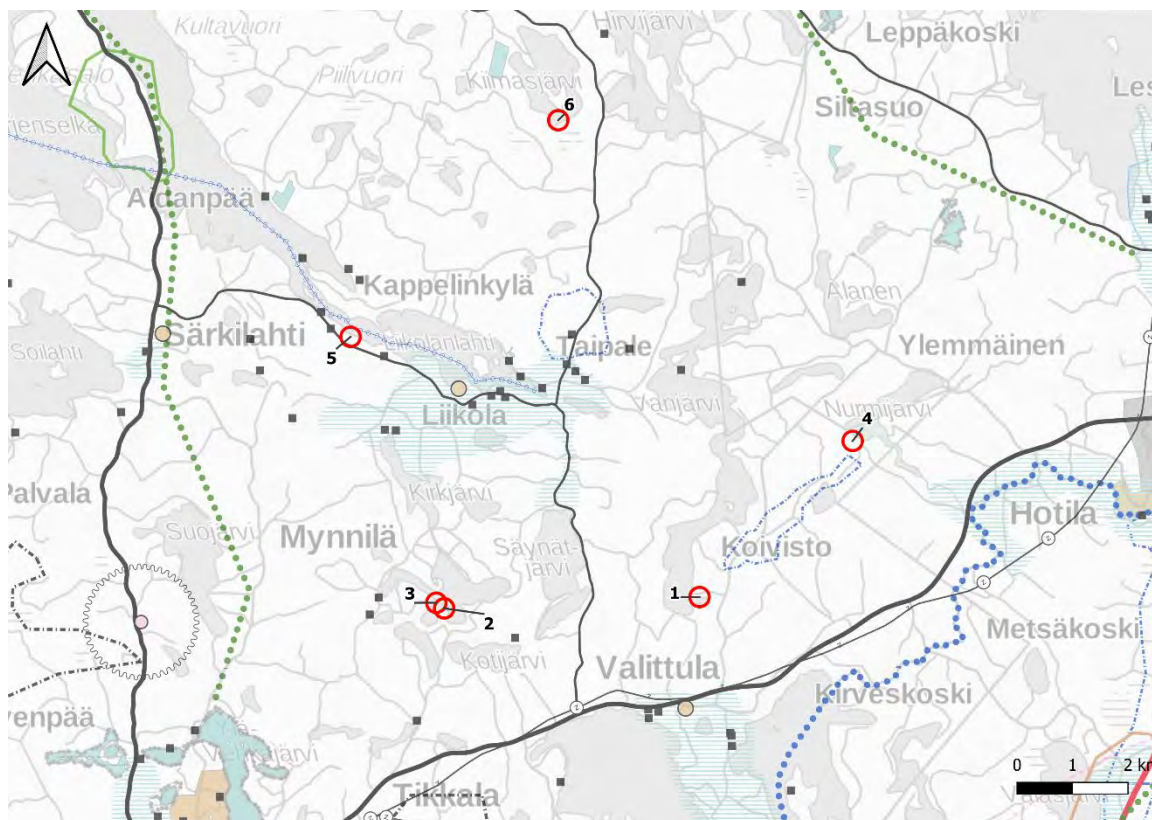
Kuva 7. Hyväniemen muutoskohteen tavoitteet voimassa olevan yleiskaavan päälle havainnollistettuna punaisin nuolin.

4. Suunnittelun lähtökohdat

MAAKUNTAKAAVA

Alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2016 ja se on saanut lainvoiman 14.5.2019.

Maakuntakaavan merkinnät- ja määräykset, selostus, sekä kaavan laatimisen taustamateriaali ovat luettavissa osoitteessa: <https://paijat-hame.fi/voimassa-oleva-maakuntakaava-2014/kaava-asiakirjat/>

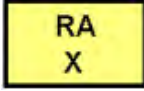
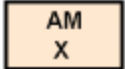

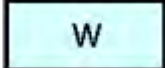
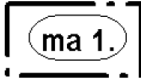

Kuva 8. Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 merkinnöistä suhteessa kaavamuutoskohteisiin. Kaavamuutoskohteet ovat osoitettu kartalla punaisin symbolein.

YLEISKAAVA

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaava, joka on hyväksytty Sysmän kunnanvaltuustossa 1.6.2009 § 48. Kaava on saanut lainvoiman 2010.

Muutoskohteiden kuvauksissa (3. *Suunnittelualueet*) on otteet voimassa olevasta yleiskaavasta kunkin muutoskohteen osalta. Yleiskaavan sisältöä on tuotu tarkemmin esiin kaavaselistuksessa. Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualueelle kohdistuvat seuraavat merkinnät ja määräykset:

	<p>LOMA-ASUNTOALUE (RA-2) Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Numero osoittaa alueen rakennuspaikkojen enimmäismäärän. Rakennuspaikalle saa rakentaa loma-asunnon, saunan ja talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 250 k-m².</p>
	<p>MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE Alue on tarkoitettu maatalojen talouskeskusten alueeksi. Symbolimerkinnot osoittavat alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevaa rakentamista asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksineen. Rakennuspaikalle saa rakentaa kaksi enintään 2-kerroksista asuintarkennusta ja rantasaunan. Asuinrakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 600 k-m²</p>
	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Ranta-alueen mahdollinen rakennusoikeus on maanomistajakohteisesti siirretty AP-, RA- ja AM -alueille. Alueen metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia.</p>
	<p>Säilytettävä, rakennettu vapaa-ajan-asunnon rakennuspaikka. Rakennuspaikan rakennusoikeus kuuluu sille tilalle, jonka alueelle ohjeellinen symboli on merkitty.</p>
	<p>Säilytettävä, rakennettu vakituisen asunnon rakennuspaikka. Rakennuspaikan rakennusoikeus kuuluu sille tilalle, jonka alueelle ohjeellinen symboli on merkitty.</p>
	<p>Suunniteltu, rakentamaton vapaa-ajan-asunnon rakennuspaikka. Rakennuspaikan rakennusoikeus kuuluu sille tilalle, jonka alueelle ohjeellinen symboli on merkitty.</p>
	<p>Oleva tai uusi asuinrakennuksen tai maatilan erillinen rantasauna. Rantasaunasta ei voida muodostaa erillistä rantarakennuspaikkaa.</p>
	<p>VESIALUE</p>
	<p>Luonnon- tai kulttuurimaiseman kannalta arvokas alue. Alueen pellot tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää avoimina. Maisemaa olennaisesti muuttavat metsänkäsittelytoimet on kielletty ranta-alueella. Perinnebiotooppikohteiden ominaispiirteet tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Kohteet on lueteltu kaavaselistuksessa ja niiden arvot on kuvattu erillisessä luonto- ja maisemaselvityksessä.</p>

	<p>Kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokas alue.</p> <p>Alueella tehtävien korjaus- ja muutostoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen kulttuurihistoriallisesti/maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy. Alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka vähentävät sen suojeluarvoa.</p> <p>Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohteita koskevien lupahakemusten ratkaisemista. Alueen arvot on kuvattu kaavaselostuksessa ja alueet on numeroitu kaavakartalle sen mukaisesti.</p>
---	--

MAANOMI STUS

Kaavamuutosalueet ovat yksityisessä maanomistuksessa.

PÄÄTÖKSET

Sysmän kunnanhallitus on 13.2.2012 §36 päättänyt periaatteet voimassa olevien rantayleiskaavojen korjaamiselle. Kaavamuutos voidaan käynnistää, kun samaan kaavaan kohdistuu vähintään kolme eri maanomistajalta tullutta toteuttamiskelpoista muutospyyntöä. Toteuttamiskelpoisuuden arvioi kaavoitustoimikunta. Kaavoitustoimikunta on 30.9.2020 § 19 päättänyt, että tämän kaavamuutoksen valmistelu on syytä aloittaa.

5. Selvitykset ja kaavan vaikutusten arviointi

LAADITUT SELVITYKSET

Pohjois-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavan laatimisen yhteydessä on alueelle tehty seuraavat selvitykset:

- Pohjois-Sysmän ranta- ja kyläalueen muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti Oy 2006)
- Luonto- ja maisemaselvitys (Pöry Environment Oy 2006)
- Linnustoselvitys Pohjois-Sysmän ja Pohjois-Hartolan ranta- ja kyläyleiskaavoja varten (Timo Metsänen 2006)
- Kaakkuri-inventointi (Pöry Environment Oy 2008)
- Pohjois-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavan vaikutukset Sysmän lintuvedet Natura 2000 – alueeseen (Mäkelä Pöry Environment Oy 2008)

Muut selvitykset:

- Sysmän rakennetun kulttuuriympäristön selvitys, KUKUSE (Hämeen ympäristökeskus, Nina Könönen 2005)
- Päijät-Hämeen rakennettu kulttuuriympäristö (Päijät-Hämeen liitto 2006)

LAADITTAVAT SELVITYKSET

Kaikkiin kohteisiin tehdään maastokäynnit, joiden yhteydessä selvitetään luontoarvot (luontotyytit, luonnonsuojelulailta suojellut eliöt, niiden elinympäristöt, kulkuyhteydet ja muut arvokkaat elinympäristöt) ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot. Lisäksi niille kohteille, joissa arvioidaan olevan arkeologisia arvoja, laaditaan arkeologinen inventointi. Selvitysten tulokset raportoidaan kaavaselostukseen ja katselmusraportit liitetään kaavaselostuksen liitteeksi.

KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 9 §) mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Vaikutusten arviointi perustuu selvityksiin ja muuhun kaavoitustyön aikana saatuun tietoon. Arvioidut vaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa. Kaavamuutosten sisällön perusteella oleellimmat vaikutukset arvioidaan kohdistuvan seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Yhtenäisiin vapaisiin rantoihin
- Rakennettuun ympäristöön
- Maanomistajien tasapuoliseen kohteluun
- Virkistykseen
- Luonnonympäristöön, kasvillisuuteen ja eläimistöön

Lisäksi arvioidaan vaikutukset:

- Luonnonsuojeluun
- Vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteisiin
- Maisemaan
- Tekniseen huoltoon

6. Kaavan osalliset

Osallisia ovat maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Alla on lueteltu suunnittelutyön keskeiset osalliset:

- Naapurimaanomistajat
- Kunnan toimielimet ja hallintokunnat
 - Kaavoitustoimikunta
 - Toimintaympäristövaliokunta ja valiokunnan tie- ja lupajaosto
 - Kunnanhallitus
- Viranomaiset
 - Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue
 - Päijät-Hämeen liitto
 - Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo
 - Päijät-Hämeen pelastuslaitos
 - Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän Ympäristöterveyskeskus
- Muut osalliset
 - Sähköyhtiöt
 - Pohjois-Sysmän vesisosuuskunta
 - Puhelin- ja teleoperaattorit
 - Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutetaan Lähilehdessä sekä Sysmän kunnan ilmoitustaululla ja internet - sivuilla. Lisäksi lähivaikutusalueen maanomistajille lähetetään tiedotuskirje kaavan kuulemisten yhteydessä.

Vireilletulo ja kaavan valmisteluvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävänä kunnassa koko kaavaprosessin ajan. Osalliset voivat jättää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ovat nähtävänä 30 päivän ajan kunnan yhteispalvelupisteessä sekä kunnan internet-sivuilla. Osalliset voivat jättää kaavaluonnoksesta mielipiteensä nähtävillä oloaikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa suunnittelutyön aikana. Jos osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee oleellisia muutoksia, niistä tiedotetaan erikseen.

Kaavaluonnosvaihe

Kaavaluonnos asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi ja pyydetään lausunnot viranomaisilta ja kunnan hallintokunnilta.

Osalliset voivat jättää luonnoksesta kirjallisia mielipiteitä. Lausuntojen antajille ja muistutuksen tehneille ilmoitetaan kunnan perusteltu kannanotto jätettyyn lausuntoon ja mielipiteeseen. Saadut lausunnot ja mahdolliset mielipiteet käsitellään kunnassa.

Kaavaehdotusvaihe

Kaavaluonnos tarkistetaan saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta kaavaehdotukseksi ja asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja kunnan hallintokunnilta.

Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisia muistutuksia. Lausuntojen antajille ja muistutuksen tehneille ilmoitetaan kunnan perusteltu kannanotto jätettyyn lausuntoon ja muistutukseen. Saadut lausunnot ja mahdolliset muistutukset käsitellään kunnassa.

Hyväksymisvaihe

Sysmän kunnanvaltuusto hyväksyy rantaosayleiskaavamuutoksen. Kaavasta on mahdollista valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kaava tulee voimaan 30 päivän kuluttua hyväksymispäätöksestä tiedottamisen jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta hallinto-oikeuteen. Hyväksymisestä kuulutetaan kuin kunnallisista päätöksistä yleensä eli kunnan ilmoitustaululla ja internet-sivuilla. Kaavan voimaantulosta kuulutetaan lisäksi paikallislehdessä.

Viranomaisyhteistyö

Kaavasta on järjestetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedotetaan osallisille viranomaisille. Kaavaluonnoksen valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Kaavatyon aikana pidetään tarpeen mukaan viranomaisten työneuvotteluja.

7. Tavoiteaikataulu

Ajankohta	Vaihe
	Vireilletulo ja aloitusvaihe
huhtikuu 2021	<ul style="list-style-type: none"> o Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu
	Valmisteluvaihe
joulukuu 2021	<ul style="list-style-type: none"> o Kuulutus ja tiedottaminen kaavan vireille tulosta ja luonnoksen nähtäville asettamisesta + osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtäville o Mahdollisuus jättää mielipide <ul style="list-style-type: none"> o OAS:n riittävydestä koko kaavaprosessin ajan o kaavaluonnoksesta nähtävilläoloaikana (30 vrk) o Viranomaislausunnot
	Ehdotusvaihe
helmikuu 2022	<ul style="list-style-type: none"> o Kuulutus ja tiedottaminen kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta o Osallisilla on mahdollisuus esittää muistutuksia nähtävillä oloaikana (30 vrk) o Viranomaislausunnot
	Hyväksymisvaihe
alkuvuosi 2022	<ul style="list-style-type: none"> o Kaavan hyväksymiskäsittely Sysmän kunnanvaltuustossa o Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen

8. Yhteystiedot

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, mielipiteet kaavan valmisteluvaiheessa sekä muistutukset kaavaehdotuksesta tulee osoittaa kirjallisesti Sysmän kunnanhallitukselle.

Rantayleiskaavan muutoksesta saa lisätietoja:

Sysmän kunta
Valittulantie 5
19700 SYSMÄ

Essi Carlson
Maankäytön suunnittelija
Puh. 044 7134 534
etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kaavaa laativa konsultti:
RAMBOLL FINLAND OY
Niemenkatu 73
15140 LAHTI

Henna Leppänen
Projektipäällikkö
Puh. 040 3525 798

Sysmän kunta, kaavoitus
Essi Carlson

Pohjois-Sysmän rantayleiskaavan osittainen muutos 2021

Katselmusraportti

Viranomaisneuvottelussa 28.4.2021 sovitus alueellisen vastuumuseon rakennustutkija on 9.6.2020 tehnyt katselmuksen kaavan muutoskohteissa 1 ja 4, jotka sijoittuvat kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta merkittävälle alueelle. Katselmuksen tarkoituksena oli vaikutusten arviointia varten täydentää alkuperäisen kaavan selvityksiä, jotka kohteiden osalta olivat puutteellisia.

Muutoskohde 1

Kaavamuutoksen tavoitteena on siirtää rakentamaton rantasaunan rakennuspaikka saman tilan sisällä. Samassa yhteydessä tutkitaan, onko vanhalle tilakeskukselle syytä osoittaa AP- tai AM-merkintä.

Vanha Niemelän tilakeskus sijoittuu paikallisesti arvokkaaseen Koiviston kulttuurimaisemaan (Könönen 2005 Sysmän rakennetun ympäristön selvitys, 28-29). Niemelä sijaitsee erillään muista tilakeskuksista, jotka sijoittuvat kylätien varrelle. Päärakennuksen vanhimpaan osaan kuuluvan pirtin hirressä on vuosiluku 1874. Rakennusta on laajennettu ja se on saavuttanut nykyisen kokonsa ja asunsa vuoteen 1948 mennessä (Maanmittauslaitos). L-muotoisessa rakennuksessa on kaksi erillistä asuntoa. Pihapiiriin on kuulunut useita rakennuksia, joista jäljellä on kaksi aittaa sekä heikkokuntoinen sauna. Lisäksi pihapiirissä on myöhemmin rakennettu pieni kesämökki. Perinteisellä pihapiirillä on maisemallisia ja rakennushistoriallisia arvoja.

Niemelän tilaan liittyy merkittävää paikallishistoriaa. Tilalla asui viimeinen tunnettu itähämläinen kansanparantaja Emanuel Niemelä (1855-1922). Niemelän Manuna yli pitäjärajojen tunnettu parantaja käytti luonnonlääkkeitä. Taitonsa hän oli perinyt ja oppinut äidiltään. Luvatonta parantajaa vastaan käytiin kärjijäkin, mutta korkeista sakoista huolimatta tämä jatkoi toimintaansa. (Kulha, Keijo K. 1966. Sysmän pitäjän historia III, 306-307.) Lääkärinoikeuksia parantajalle ei hänen hakemuksestaan huolimatta myönnetty, aihetta käsiteltiin aikanaan laajalti lehdistössä. (mm. Heinolan Sanomat 9.10.1912. Niemelän Manulle ei annettu lääkärin valtuuksia.)

Nykyiset omistajat ovat ostaneet tilan Niemelän suvulta 1990-luvun lopussa. Vanha tilakeskus on nykyisin kesäkäytössä. Villiintyneessä puutarhassa on yhä tavattu vanhoja yrttikasveja Niemelän Manun ajoilta. (tiedonanto: Arja-Liisa Mäenpää)

Tilakeskus sisältyy Koiviston kulttuurimaiseman rajaukseen (kma7) ja on paikallishistoriallisesti merkittävä.

Muutoskohde 4

Muutoksen tavoitteena on AM-alueen laajennus kattamaan rakenteilla olevan pihattorakennuksen alueen. Uudisrakentaminen sijoittuu osin ma-alueelle (paikallisesti arvokas perinnemaisema-alue). Kaavaselostuksessa ei ole yksilöity kohteen arvopiirteitä. Tilakeskuksen länsipuolelle jää yhtenäinen viljely- ja laidunalue, jolla on maisemallisia arvoja.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

Reetta Nousiainen, tutkija

Liitteet valokuvia kohteista

Muutoskohde 1: Niemelä, päärakennus.

Alakuvassa pihapiiriä: oikealla aitat, taustalla päärakennus. Kuvan ulkopuolelle rajautuu pieni kesämökki vasemmalla näkyvän puun katveessa sekä sauna kuvaajan vasemmalla puolella.

Muutoskohde 4: Rantala. Vasemmalla rakenteilla oleva uudisrakennus. Oikealla tilakeskuksen päärakennus.

Tilakeskuksen länsipuolista ma-aluetta

Vastaanottaja
Sysmän kunta, Essi Carlson

Asiakirjatyyppi
Luontoselvitys

Päivämäärä
15.9.2021

Viite
1510061879

POHJOIS-SYSMÄN RANTAYLEISKAAVAN
OSITTAINEN MUUTOS
LUONTOSELVITYS 2021

LUONTOSELVITYS 2021

Päivämäärä 15.9.2021
Laatija Laura Lopenen
Tarkastaja Hanna Valolahti
Kuvaus Pohjois-Sysmän rantayleiskaavan osittainen muutos, luontoselvitys 2021

Viite 1510061879

Kansi *Rantanäkymä Pirttiniemestä etelään*

SISÄLTÖ

1.	Johdanto	1
2.	Lähtötiedot	2
3.	Menetelmät	2
4.	Tulokset	2
4.1	Huomionarvoiset luontotyypit	2
4.2	Kohdekohtaiset tiedot	2
5.	Johtopäätökset	6
6.	Lähteet	7

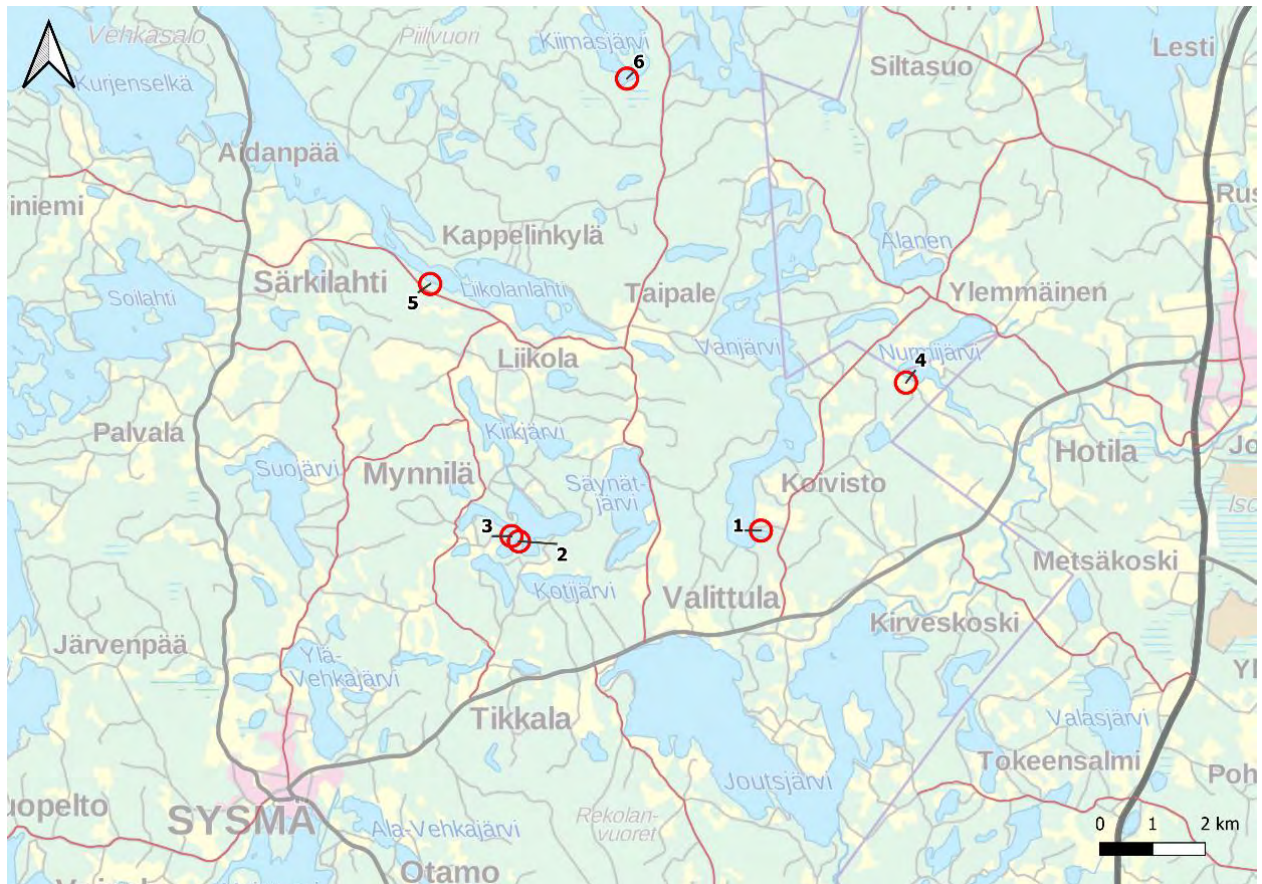
1. JOHDANTO

Tämä luontoselvitys on laadittu Ramboll Finland Oy:n toimesta Sysmän kunnan toimeksiannosta Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaavan osittaista muutosta varten. Kaavamuutoksella muutetaan Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaavaa. Kaavamuutoksella on tarkoitus päivittää nykyinen Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaava vastaamaan nykytilannetta muutosalueiden osalta sekä huomioidaan paremmin maanomistajien toiveet kaavan osoittamien rakennuspaikkojen sijoittelussa.

Luontoselvityksen tarkoituksena oli kartoittaa kaavamuutoksissa huomioitavat maisema- ja luontoarvot. Selvityksessä keskityttiin erityisesti EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (b) mainittuihin, uhanalaisiin tai silmälläpidettäviin (Hyvärinen ym. 2019), rauhoitettuihin tai muuten huomionarvoisiin putkilokasvilajeihin, uhanalaisiin luontotyyppisiin (Kontula & Raunio 2018a, Kontula & Raunio 2018 b), luonnonsuojelulain 29 §:n suojeltuihin luontotyyppisiin, metsälain 10 § tarkoittamiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin ja vesilain 2. luvun 11 § mukaisiin luontotyyppisiin. Luontoselvityksen maastotoista ja raportoinnista vastasivat FM, biologi Laura Lopenen ja FT, biologi Hanna Valolahti Ramboll Finland Oy:stä.

Luontoselvityksessä tarkastettiin kuusi erillistä kaavamuutuskohdetta. Kohteiden sijainnit on esitetty kuvassa 1-1.

- Id 1. Niemelä
- Id 2. Pirttiniemi
- Id 3. Koivuniemi
- Id 4. Rantala
- Id 5. Ketola
- Id 6. Hyväniemi

Kuva 1. Kaavamuutuskohdeiden sijainti.

2. LÄHTÖTIEDOT

Hankkeen lähtötietoina hyödynnettiin avoimia aineistoja (Laji.fi, Metsäkeskus, Maanmittauslaitos) sekä kaavamuuotosalueilla tehtyjä aikaisempia luontoselvityksiä. Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaavan osittaisen muutoksen kattamalle alueelle laadittuja ja tässä lähtöaineistona hyödynnettyjä aikaisempia luonto- ja linnustoselvityksiä ovat seuraavat:

- Linnustoselvitys Pohjois-Sysmän ja Pohjois-Hartolan ranta- ja kyläyleiskaavoja varten. (Metsänen 2006).
- Luonto- ja maisemaselvitys (Pöyry Environment Oy 2006).
- Kaakkuri-inventointi (Pöyry Environment Oy 2008).
- Pohjois-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavan vaikutukset Sysmän lintuvedet Natura 2000 – alueeseen (Mäkelä Pöyry Environment Oy 2008).

3. MENETELMÄT

Luontoarvojen selvittämiseksi alueelle tehtiin maastokäynti 23.6.2021. Selvityskohteet kierrettiin jalkaisin havainnoiden huomionarvoisen lajiston ja luontotyyppien esiintymistä. Alueet valokuvattiin käynnin yhteydessä ja huomionarvoiset havainnot tallennettiin Field Maps-sovellukseen.

4. TULOKSET

4.1 Huomionarvoiset luontotyypit

Metsälain 10§:n, vesilain 2 luvun 11§:n tai luonnonsuojelulain 29 § mukaisia tai uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyyppejä (Kontula & Raunio 2018a ja 2018b) ei havaittu selvityskohteilta.

4.2 Kohdekohtaiset tiedot

Muutoskohteiden nykytilan yksityiskohtaiset kuvaukset sekä vaikutusten arviointi on esitetty tarkemmin rantaosayleiskaavan muutoksen kaavaselostuksessa.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu kohdekohtaisesti merkittävimmät havainnot rakennuspaikkaa koskien sekä kohteiden käytössä huomioitavat luontoarvot. Kohteiden ominaispiirteitä on esitetty Kuva 4-1 Kuva 4-5.

Taulukko 4-1. Kaavamuutoskohteiden havainnot sekä luontoarvot.

Tunnus	Sijainti	Havainnot	Huomioitavaa
Id 1	Niemelä	Kohteella arviointiin tilakeskuksen tarvetta osoittaa kohteelle AP- tai AM-merkintä. Tilakeskus ominaispiirteiltään vanhan maalaistalon pihapiiriä. Kulttuurivaikutteista lajistoa. Niemelänlahden rannassa tuoretta keskiravinteista lehtoa.	Ei merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin.
Id 2	Pirttiniemi	Rantavyöhyke umpeenkasvanut. Rakennuspaikka sijoittuu peltoaukealle.	Ei merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin.
Id 3	Koivuniemi	Useita rakennuksia pihapiirissä mäntykankaan ja niittyjen keskellä. Rantavyöhyke rehevä. Rakennuspaikka siirretty luoteesta nykyiselle kohteelle.	Ei merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin.
Id 4	Rantala	Maatilan pihapiiriä. AM-aluemerkinnän laajennus toteutettavissa.	Ei merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin.
Id 5	Ketola	Valkolehdokin (<i>Platanthera bifolia</i>) erittäin runsas esiintymäalue sekä lehtoneidonvaipan (<i>Epipactis hel-leborine</i>) yksittäisiä yksilöitä kohteen eteläpuolella. Eteläpään metsäkuvio lehtomaisten kankaiden sekä niittyjen vaihtelevaa rinnemaastoa. Pohjoispääty pihapiirin vaikutusalueetta ilman merkittäviä luontoarvoja.	Valkolehdokki ja lehtoneidonvaippa ovat luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettuja. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen sekä siementien kerääminen on kielletty.
Id 6	Hyväniemi	Metsäkuviot tuoretta kangasta. Alueella esiintyy useampaa haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua kasvilajia, mm. komealupiinia. Rantavyöhykkeellä ei uposlehtisiä tai kaislikkoa.	Vieraslajien torjuntaan suositellaan kiinnittämään huomiota. Ei merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin taikka vesistöjen pohjaeliöstöön.

Kuva 4-1. Vasemmalla kaavamuutoskohteen Id 1 tuoretta keskiravinteista lehtoa. Oikealla tilakeskuksen kulttuurivaikutteista lajistoa sekä puutarhalajikkeista pallohortensia.

Kuva 4-2. Kaavamuutoskohteen Id 2 paahteisia kalliota sekä peltoaukeaa.

Kuva 4-3. Kaavamuutoskohteen Id 3 pihapiiriä ja mäntykangasta.

Kuva 4-4. Vasemmalla kaavamuutoskohteella Id 5 esiintyvä valkolehdokki. Oikealla lehtoneidonvaippa.

Kuva 4-5. Kaavamuutoskohteella Id6 havaittuja haitallisia vieraslajeja (komealupiini, japanintatar)

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Kaavamuutoskohteilta 1- 4 ja 6 ei havaittu merkittäviä luontoarvoja. Kaavamuutoskohteelta 6 havaittujen haitallisten vierastajien komealupiinin (*Lupinus polyphyllus*) sekä japanintatarin (*Reynoutria japonica*) torjuntaan suositellaan kiinnittämään huomiota selvityskohteiden luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Täten kohteilla 1-4 ja 6 tehtävillä kaavoitusratkaisulla ei näin ollen ole merkitystä huomionarvoisten kasvilajien tai arvokkaiden luontotyyppien esiintymiin.

Muutoskohteen 5 alueelta havaittiin luonnonsuojelulla rauhoitetun valkolehdokin (*Platanthera bifolia*) huomattavan runsas esiintymä. Esiintymän joukossa kasvoi niin ikään luonnonsuojelulla rauhoitettua lehtoneidonvaippaa (*Epipactis helleborine*). Luonnonsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaisesti, rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen sekä siemenien kerääminen on kielletty. Viimeisimmässä uhanalaisuusluokittelussa molemmat lajit on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC) (Hyvärinen ym. 2019).

Muutoskohteella 5 maankäytön suunnittelussa sekä kiinteistölle rakentamisessa on huomioitava kohteen luontoarvo rauhoitettujen kasvilajien elinympäristönä. Lajien elinympäristön säästäminen ja huomioiminen mahdollisuuksien mukaan on siksi lajien ekologisten edellytysten ja alueen luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta suositeltavaa.

Kaavamuutoskohteilta ei havaittu metsälain 10§:n, vesilain 2 luvun 11§:n tai luonnonsuojelulain 29 § mukaisia tai uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyyppejä (Kontula & Raunio 2018a ja 2018b).

6. LÄHTEET

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 703 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Luonnonsuojelulaki 1096/1996.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Metsälaki 1093/1996.

Vesilaki 587/2011.

MUISTIO

Projekti Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaavan muutos
Projekti nro 1510061879
Aihe Aloituskokouksen viranomaisneuvottelu
Päivämäärä 28.4.2021
Aika 9:30 – 10:53
Paikka Teams
Kokous nro 2
Koollekutsuja Henna Leppänen
Osallistajat Hannele Kuitunen, Hämeen ELY-keskus, alueidenkäyttö
Pauliina Kauppinen, Hämeen ELY-keskus, luonto
Reetta Nousiainen, Lahden museot, rakennustutkija
Esko Tikkala, Lahden museot, arkeologi
Essi Carlson, Sysmän kunta
Henna Leppänen, Ramboll Finland Oy
Markus Hytönen, PlanDisain Oy

Poissa -
Tiedoksi -

Asialista 21.04.2021
Kokous 28.4.2021

1 Kokouksen avaus

Henna Leppänen toimi puheenjohtajana ja Markus Hytönen toimi sihteerinä. Kyseessä on lainmukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu. Päijät-Hämeen liitto on ilmaissut, etteivät he näe tarvetta osallistua kyseisen kaavamuutoksen viranomaisneuvotteluun. Kokous käynnistettiin esittelykierröksellä. Varsinainen keskustelu käytiin vapaamuotoisesti.

Ramboll
Niemenkatu 73
15140 LAHTI

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

2 Kaavahankkeen tilanne ja esittely

Kaavahanke käytiin lävitse osallistumis- ja arviointisuunnitelman avulla.

Kaavamuutoksen tarkoituksena saattaa kaava vastaamaan olemassa olevaa rakentamistilannetta ja maanomistajien toiveita. Muutoskohteita on 5 ja ne sijoittuvat eripuolille kaava-alueella. Muutoskohteet on esitelty tarkemmin alla.

3 Viranomaisten näkemykset ja keskustelu

Alkuperäisen kaavan yhteydessä ei ole tehty erillistä rakennetun kulttuuriympäristön selvitystä. Henna Leppänen ehdotti, että tarvittaessa rakennusten ikää selvitetään vanhojen karttojen avulla. Hannelen mukaan rakennettua kulttuuriympäristöä olisi tarpeen selvittää karttatarkastelua tarkemmin.

Reetta Nousiainen esitti, että Lahden museot voi käydä maastossa paikan päällä selvittämässä muutoskohteiden rakennettua kulttuuriympäristöä. Myös Esko Tikkala kertoi, että muinaisjäännökset on mahdollista selvittää virkatyönä. Hän toi esiin, että erityisesti kohteen 2 osalta mahdolliset muinaisjäännökset on tarpeen selvittää. Seuraavat 4 viikkoa ovat kuitenkin varattuina, joten maastokäynti on tehtävä vasta tämän jälkeen. Lisäksi pyritään sovittamaan

maastokäyntien aikataulut niin, että ne tapahtuisivat samaan aikaan biologin maastokäynnin kanssa. Biologina toimii Rambollilta Hanna Valolahti.

Viranomaisten näkemysten mukaan kaavamuutosalueilta on tarpeen selvittää luontotyyppit ja tarkistaa, onko alueella luonnonsuojelulailta suojeltavia eliöitä, niille soveltuvia elinympäristöjä ja kulkuyhteyksiä tai muita arvokkaita elinympäristöjä.

Tärkeää, että selvitykset tulevat kirjatuksi kaavaselostukseen ja tätä kautta mahdollistuu riittävä kirjallinen vaikutusten arviointi.

3.1 Suunnittelualueet

Muutoskohteet on kuvattu OAS:ssa.

3.1.1 Muutoskohde 1

Maanomistajan toiveena on siirtää sauna haluamalleen paikalle sekä lomarakennusta hieman länteen.

Kunta on ehdottanut samalla vanhan tilakeskuksen merkitsemistä kaavaan. Soveltuvien merkintä lienee AM. Essi Carlson selvittää rakennusvalvonnasta rakennusten iän.

OAS:ssa voisi mainita Koiviston kulttuurimaisemarajauksen, johon tilalla oleva maatila sijoittuu. Lisätään kyseinen merkintä yleiskaavan merkintöihin- ja määräyksiin.

3.1.2 Muutoskohde 2

Siirretään uusi rakennuspaikka siten kuin rakennetut rakennukset ovat toteutuneet. Rakennukset ovat rakentuneet ennen kaavaa ja ovat luvanmukaisia. Luparekisterissä ko. rakennukset ovat olleet sijainniltaan väärässä paikassa, jonka johdosta niitä ei ole tunnistettu kaavaa laadittaessa. Maanomistaja toivoi rakennettavan suurempia rakennuksia, jonka myötä virhe kaavassa ilmeni.

Tämä kohde erityisesti potentiaalinen muinaisjäännostien osalta.

Myös maiseman kannalta erityisesti tämä kohde on oleellinen. Konsultti ehdotti maiseman osalta siten, että biologi ottaa valokuvat alueelta. Työnjako mm. kuvaamisen osalta voidaan sopia tarkemmin maastokäyntiä ennen Lahden museoiden kanssa.

Kerrosala 250 k-m² pidetään voimassa olevan kaavan mukaisena.

Pauliina Kauppinen totesi, että liito-orava- ja valkoselkätikkahavainnot on tehty kyseisten järvien alueilta. Ko. lajien selvitysaika alkaa olla jo ohi, mutta biologi tarkastaa havainnot maastokäynnillä mahdollisten soveltuvien elinympäristöjen osalta.

Muutetaan OAS:sta kuvateksti Pirttilä > Pirttiniemi.

3.1.3 Muutoskohde 3

Esillä oli samat asiat kuin kohteen 2 osalta.

3.1.4 Muutoskohde 4

AM-aluetta laajennetaan takamaastoon. Alueella lähistöllä on maisema-aluetta. Pihattorakennusta ei ole vielä rakennettu, mutta on saanut luvan kesällä 2020. Pihattorakennukselle ei löytynyt AM-alueelta sellaista paikkaa etäisyyksien osalta, joka olisi soveltuva. Kaavassa osoitettu maisema-alue liittyy

perinnemaisemaan ja sen sisältö tulisi selvittää. Lisätään maisema-alueen merkintä OAS:aan. Samalla tulee arvioida vaikutukset maisemaan. Luontoselvitys päivätty 2006. Tiedot maisema-alueesta pitäisi siis löytyä ko. selvityksestä. Kyseiselle tilalle on laadittu kaavamuutos vuonna 2018, jolloin AP -merkintä on muutettu AM:ksi. Tuolloin omistaja ei osannut varautua nyt esille tulleeseen muutostarpeeseen.

3.1.5 Muutoskohde 5

Laajennetaan taustamaastoon kuten muut rakennuspaikat vierellä. Näin lomarakennusten rakentaminen etäämmäs rannasta mahdollistuu. Todettiin oleellista olevan se, että yhdelle rakennuspaikalle ei muodostu useampaa rakennuspaikkaa. Rakennusvalvonta huolehtii siitä, että kaavamääräyksiä noudatetaan. Essi Carlsonin mukaan mikään olemassa olevista rakennuksista tilalla ei ole lomarakennus. Kuitenkin ortokuvassa tilalla vaikutti olevan melko iso rakennus. Hannelen mukaan on tärkeää, että olemassa oleva rakentamistilanne olisi selvillä. Rakennusten tarkat tiedot lisätään osaksi kaavaselostusta.

Myös Liikolanlahdella on tavattu liito-oravaa. Luontoselvityksessä on tuotu esiin, että alueella olisi tarpeen osoittaa MY-merkintää. Todettiin, että merkinnän osoittaminen on harkittu ja huomioitu voimassa olevassa kaavassa. Mm. saaria on osoitettu MY-merkinnällä.

Todettiin, että naapurikiinteistöä ei ole tarpeen ottaa mukaan eikä selvittää sen arvoja.

3.1.6 Muuta/yleistä

- Maakuntakaavassa ei ole millekään alueelle osoitettu merkintöjä.
- Kaikilla kohteilla käydään maastossa biologin toimesta ja rakennetun kulttuurihistorian asiantuntijan toimesta.
- Jätevesihuollon järjestäminen: voimassa kaavassa viittaus silloisiin lakipykäliin. Oleellista varmistaa, että jätevesien asianmukainen käsittely on ylipäätään mahdollista rakennuspaikoilla. Olennaista on myös jätevesien laatu – muodostuuko harmaita vai wc-vesiä. Ympäristönsuojelu ja rakennustarkastaja ovat mukana rakentamisen ohjaamisessa (ympäristönsuojelumääräykset ja rakennusjärjestys), ja sillä varmistetaan, että asia tulee asianmukaisesti otettua kaavoituksessa huomioon.
- OAS:aan tarkennuksena kohdan 5 loppuun kasvillisuuteen ja *eläimistöön*.
- OAS:ssa voisi olla selvemmin avattuna mm. yleiskaavan taustaa isossa kuvassa. Kuitenkin huomioiden, että selostuksessa asiaa tuodaan joka tapauksessa laajemmin esiin. OAS:ssa voi olla myös viittaus selostukseen.
- OAS:sta tarkastetaan voimassa olevaa yleiskaavaa koskevat merkinnät ja määräykset. kma- ja ma-alueen merkinnät puuttuvat.

3.2 Osalliset

Tekninen lautakunta → *toimintaympäristövaliokunta* ja valiokunnan *lupajaosto*

Vesiyhtiö → *Pohjois-Sysmän vesiosuuskunta*.

Päijät-Hämeen maakuntamuseo → Päijät-Hämeen *alueellinen vastuumuseo* (yksikköviittaukset pois)

3.3 Aikataulu

Kaavaluonnos ja OAS asetetaan nähtäville yhtäaikaaisesti. Tällöin asia menee alkusyksyyn eli elokuulle 2021. Muutoin OAS:n aikataulussa pyritään pysymään.

OAS:n tulisi tarkentaa, että hyväksymisestä kuulutetaan kuin kunnallisista päätöksistä yleensä eli ilman lehtikuulutusta (= ilmoitustaululla). Voimaantulosta sen sijaan kuulutetaan myös lehdessä.

4 Jatkoimenpiteet

Henna ilmoittaa museolle ja ELY:lle biologien maastokäynnin aikataulusta ja sen jälkeen sovitaan museon kanssa, että millä kokoonpanolla maastokäynnit selvitysten osalta toteutetaan. Henna sopii asiasta biologin kanssa vk:lla 18. Sovittiin lisäksi siten, että maastokäyntien ajankohdan selvittyä ne ilmoitetaan Essi Carlsonille, jotta maanomistajia voidaan informoida maastokäynneistä.

5 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10:53.

Pohjois-Sysmän rantaosayleiskaavan muutos, rakennuspaikkojen tarkastus

Tutkija Hannu Poutiainen, Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo 8.7.2021

Muutoskohde 1

Alueella, vanhan rakennuspaikan länsipuolella, lähellä ja vähän kauempanakin, on pari raivausröykkiötä maapohjalla. Ne ovat laajuudeltaan parimetriisiä ja korkeudeltaan 20 – 50 cm.

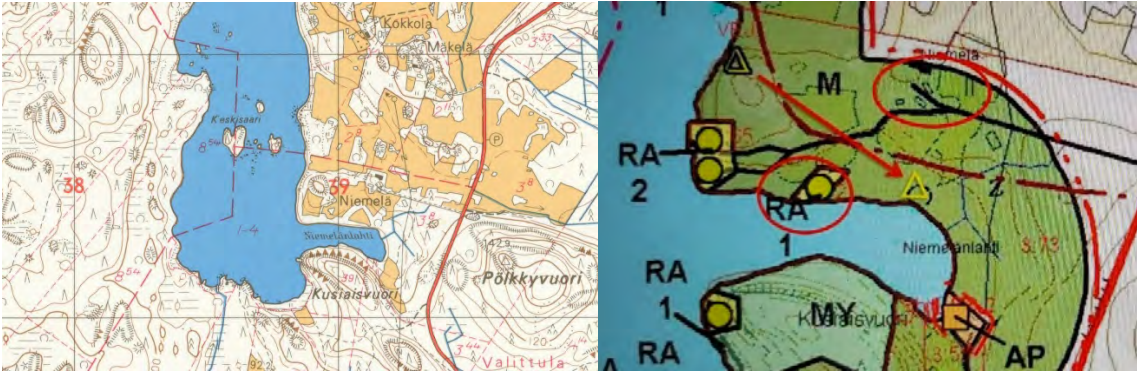
Lisäksi siellä on rantaviivalle ulottuva jokseenkin tasainen, ihmistekoinen kiveys. Sen laajuus on noin 6 x 4 m. Kyseessä voi olla esim. Venevajan pohja ja perustus.

Alueella on myös sinne tänne ilmeisesti pellolta lykittyjä kiviä ja epämääräisiä kivirykelmiä.

Vanhan rakennuspaikan itäpuolella, jonne on tarkoitus siirtää yksi rakennuspaikka, on sekoittunut maaperä suhteellisen tasaisella paikalla. Maaperä on alun perin lähinnä hiesua, mutta se on nähtävästi sekoittunut laidunnuksessa ja / tai viljelyksessä. Koekuopissa ei ollut muuta merkille pantavaa.

Vuoden 1969 peruskartalla alueella on peltoa, pitäjänkartalla niittyä mutta lähistöllä on peltoa. Raivausröykkiöt ovat oletettavasti joltain 1800-luvun puolivälin ja 1900-luvun puolivälin väliseltä ajanjaksolta. Mahdollinen venevajan pohja lienee samoilta ajoilta.

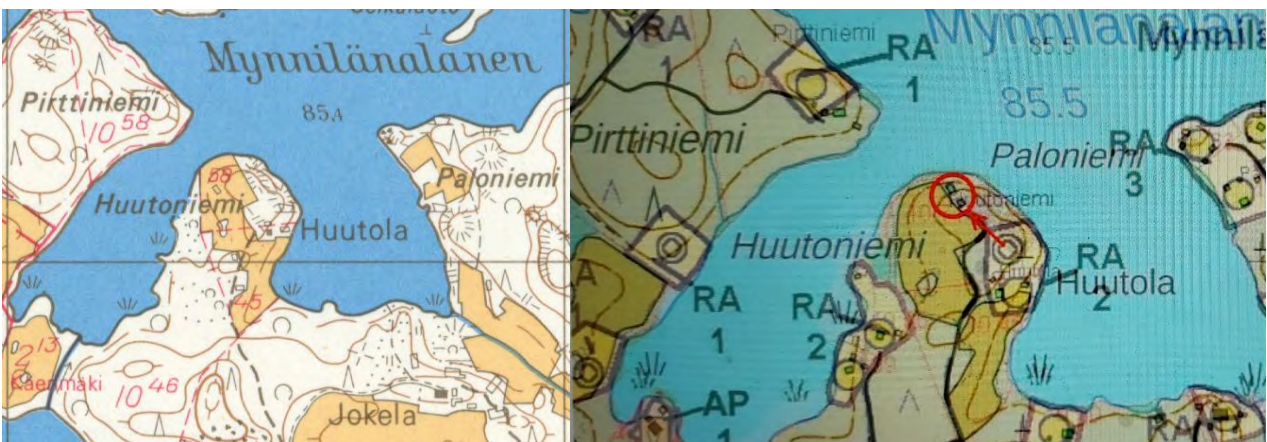
Muutoskohde 2

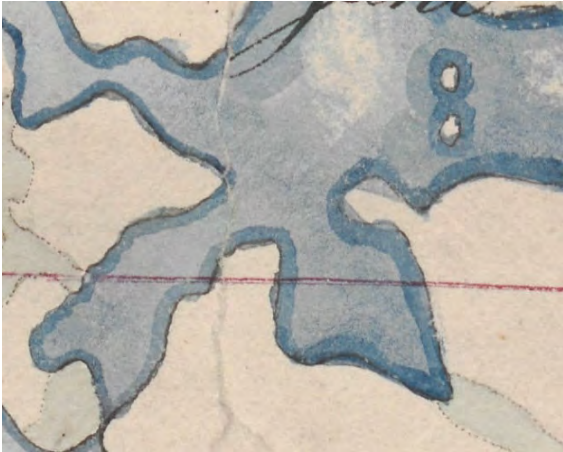
Tontti on suurelta osin avokalliota. Rakennetun alueen länsipuolella on savipohjainen pelto. Alueella ei havaittu muinaisjäännöistä.

Yhdessä kohdassa on kallion kupeeseen kivettyä kulkuväylää. Se on maanomistajan mukaan 1960-luvulta. Vuoden 1969 peruskartalla alueella, kallioalueen länsipuolella on peltoa, pitäjänkartalla ei ole mitään.

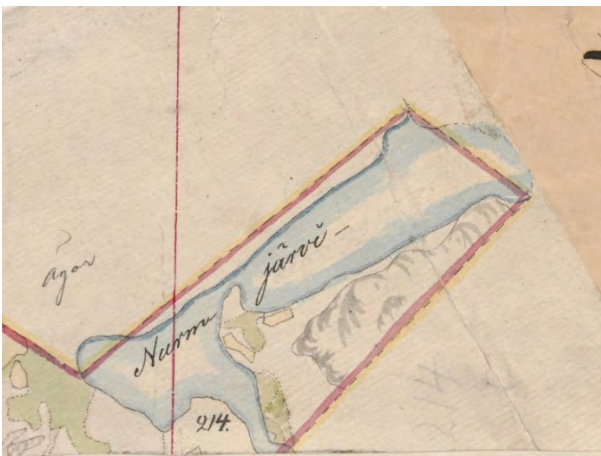
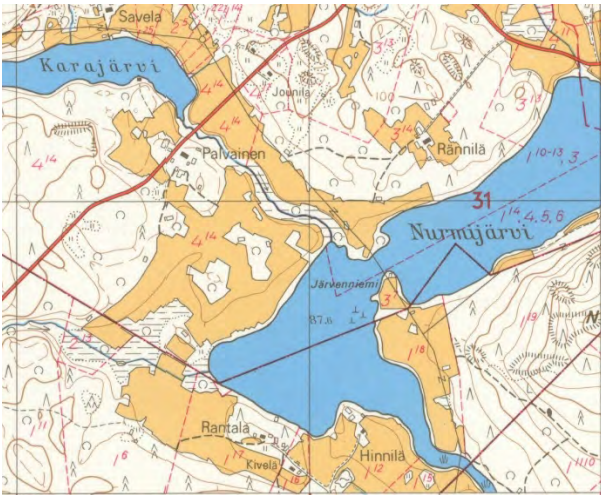
Muutoskohde 4

Tilan alue päärakennuksen lounaispuolella on pääosin matalaa ja tasaista. Päärakennuksen etelä- ja lounaispuolella on pääosin rakennettua tai muokattua. Korkein - ja arkeologian näkökulmasta mahdollisesti potentiaalisin kohta -, on nykyisen päärakennuksen kohta ja sen liepeet, jotka nekin on rakennettu.

Isännän mukaan tila on 1920-luvulta. Vuoden 1969 peruskartalla, päärakennuksen eteläpuolella on peltoa, pitäjänkartalla ei ole mitään.

Muutoskohde 5

Rakennuspaikka on hyvin kivinen, paikalla on kookkaita maakiviä vierä vieressä. Maaperä on käytännössä savea - hiven karkeampaa mineraaliainesta seassa – johon on sekoittunut hieman humusta.

Uudelle rakennuspaikalle suunniteltu tien kohta on osin muokattua maapohjaa, osin se on kosteapohjaista savikkoa ja hyvin rytekköistä, aiemmin jo osittain tasoitettua.

Vuoden 1969 peruskartalla alueella on peltoa, pitäjänkartalla niittyä.

